

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 42. An & qualiter conjugatus promoveri possit ad sacros ordines.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

p. 1. l. 13. c. 12. q. 6. *Et c.* 14. q. 10. Sanch. l. c. l. 7. d. 27. num. 10. & plures apud illum. Grassis. l. c. in *pralud.* num. 4. & alii, quos citat & sequitur Barbof. in c. cum olim. num. 3. remittens ad se. de *potest. Episc.* p. 2. alleg. 15. num. 2. Dixi: *Saltem à sciente*: Quia infans alique, quibus ordo sacer collatus ante usum rationis, illud emittere non potuerunt, adeoque postmodum validè ac licitè contrahunt, nisi, dum ad usum rationis pervenerunt, sui ordinationem intellexerunt, eam ratam habuerunt, expressè, vel tacitè non contradicendo, sed sacrum ordinem liberè extendendo, aut aliàs itatum ecclesiasticum sequendo; cum hac ratione in obligationem servandi continentiam annexam sacri ordini consensisse censentur. ita cum Azor. *cit. quest.* 10. Pontio de *matrim.* l. 7. c. 29. num. 15. Barbof. de *potest. Episc.* l. c. num. 4. Idem est de iis, qui laborantes invincibili ignorantia annexæ sacro ordini castitatis, quod non teneantur ad eam neque ex voto, neque ex præcepto Ecclesiæ, dum ignorantia est positiva; ut dum viventes inter Græcos, passim videntur initiatos sacris ordinibus uti uxoribus. Vasqu. p. 3. d. 247. num. 97. Cönnick. d. 20. num. 141. quos citat & sequitur Tiberius in *instruct. ordinand. quest.* 81. Secus videtur de laborantibus ignorantia negativa, dum nimirum nullam habuerunt rationem in contrarium, & ex ruditate solum ingenii nesciverunt. Idem quoque est de metu cadente in virum constantem adactis suscipere sacros ordines, ut non teneantur ex voto, utpote quod liberum esse debet (Secus si metus justè incussus, aut aliunde conceptus; cum tunc votum esset sufficienter voluntarium, adeoque ejus obligatio non impediretur) neque ex præcepto ad continentiam. Navar. l. 1. *conf.* 9. & cum eo Laym. l. c. num. 2. Azor. p. 1. l. 13. c. 12. *vers. mhibitamen.* quamvis id addat, teneri talem ex lege ecclesiastica vel profiteri castitatem, vel perpetuò ab altaris ministerio prohiberi. & *cap. 14. quest.* 8. ubi absolute, quod talis matrimonium liberè contrahere possit, & quod hæc sententia magis cum ratione & jure congruat, & stylo Cancellariæ approbata sit, citat pro ea plures, & solvit, quæ in contrarium afferuntur; quamvis *ibidem circa finem.* addat, talem perpetuò usu & functionibus ordinum privandum, nisi remoto metu continentiam perpetuam sponte promittat. Oppositam sententiam, nimirum eum jure cogi servare continentiam, tenentibus Palud. Hoff. Sylv. Tabien. Card. Abb. qui etiam communioem dicat. Archid. Jo. And. & pluribus aliis apud Azor. l. c. & Sanch. l. 7. de *matrim.* d. 29. num. 4. Quod itaque continentiam servandi obligatio non sit ex solo voto, sed insuper ex speciali lege ecclesiastica, ut probabilius docent Sanch. l. c. Guttier. l. 2. *qq. can.* c. 27. num. 45. Valent. *L. de calibat.* c. 2. Id ita intelligendum, non quod simul ex voto, & simul ex lege positiva immediate oriatur hæc obligatio; sed quod quandoque, non emisso voto, adhuc teneantur servare castitatem initiati sacris ex speciali positivo præcepto Ecclesiæ. unde Trid. *sess.* 24. *cap.* 9. definit, ut clerici à susceptis ordinibus sacris servent castitatem vel ex lege ecclesiastica, vel ex voto, & probatur hoc iptum ex antecedentibus veluti per inductionem.

Quest. 42. An & qualiter conjugatus promoveri possit ad sacros ordines?

1. Resp. primò: Clerici Græci, postquam minoribus initiati, aut etiam extra clericatum contraxerunt matrimonium cum una eademque virgine, jam conjugati ad ordines factos promoveri possunt, & iis initiati uti conjugio citra omnem dispensationem prout patet ex c. cum olim. h. t. Barbof. *ibid.* n. 2. citans Carol. de Grass. de *eff. sect. cler. eff.* 5. n. 41. Sanch. de *mat.* l. 7. d. 18. num. 5. & c.

2. Resp. secundò: Clerici Latini conjugati promoveri nequeunt, nisi sint conjugati cum una eademque virgine, seu non corrupta ab alio, & nisi perpetuam continentiam voverint, consensumque uxoris, obtinuerint. Ipsa quoque uxor, si in sæculo manere vult, eandem continentiam voveat, sitque ejus ætatis, ut extra periculum incontinentiæ esse videatur, alias religionem ingredia-tur, pro ut hæc statuuntur. c. sanè. h. t. c. *conjugatus.* de *convers. conjugator. c. feriatim.* dist. 32. *Can. Episcopus benedictionem.* dist. 77. Sanch. de *matrim.* l. 7. d. 42. num. 16. Pirh. h. t. num. 1. Ratio sic statuendi est, quod Ordines sacri votum continentiam requirant, quod est incompatible cum statu conjugali.

3. Extenditur responsio primò: Ut clerici conjugati etiam matrimonio necdum consummato, ordinari neque: aut (nisi fortè religionem ingrediantur) juxta expressum textum *Extravag. anti-que de voto.* juncta Gl. v. *noverit convenire.* Extenditur secundò, late accipiendo nomen sacrorum ordinum, etiam ad ordines minores, ita ut hi, uti nec prima tonsura conferri debeant conjugatis, nisi sub conditionibus in responsione adductis, c. ult. de *temp. ordin.* in 6. Gl. *ibidem v. definitum.* Gl. in *cit. c. conjugatus. v. ad sacros.* Abb. in *cit. Extravag. num. 4.* Sanch. l. c. d. 38. num. 6. citans alios Pirh. h. t. n. 2. Ratio est, quia tonsura & ordines minores (qui non nisi sub respectu & in ordine ad majores conferendi. *cit. c. ult. juncto Trid. sess.* 23. c. 2.) conferri non debent conjugato, nisi religionem intrare, vel ordines majores recipere velint juxta *cit. c. ult.* Unde etiam Episcopus à conjugato volente suscipere primam tonsuram aut ordines minores exigere debet votum continentiam juxta Gl. in *can. Episcopus.* dist. 77. v. *sequestrato.* Jo. And. in *can. conjugatus.* n. 4. Abb. *ibid.* n. 2. Sanch. l. c. quos citat & sequitur Reifens. h. t. n. 34. Secus est in non uxorato promovendo ad ordines minores, à quo tale votum non exigitur, utpote qui, si velit, potest contrahere matrimonium, quo jure privati non debet quique etiam citra votum abstinere debet ab omni actu venereo; conjugatus verò ab eo abstinere non tenetur; adeoque ab eo potius exigitur votum continentiam. Ad quod tamen dici posset satis ad hanc astringi per votum tale emissum ante susceptionem ordinum majorum. Unde videtur potior ratio disparitatis desumi ex Trident. *sess.* 23. c. 4. statuente tonsuram non conferendam illis: *de quibus probabilis conjectura non sit, eos, non secularis judicii fraude, sed ut DEO fidelem cultum præstent, hoc vita clericalis genus elegisse* & c. talis autem probabilis conjectura haberi non possit de clericis uxoratis, nisi vovendo castitatem ad majores ordines aspirent.

4. Limitatur è contra responsio quò ad petendum uxoris consensum, nimirum, quòd in casu, ubi vir habet legitimam causam divortii. V. g. ob notorium aut legitimè probatum uxoris adulterium, necesse non sit petere uxoris consensum; eam tunc vir deinceps continens in perpetuum dimittere possit uxorem quòd ad cohabitationem. *c. significasti. de divortiiis.* eaque privetur omni jure conjugali, ac ita etiam eà invita ad sacros Ordines promoveri juxta *c. constitutus. de convers. conjugat. junctâ Gloss. v. ad gradum Sacerdotii.* Abb. *ibidem num. 5.* Sanch. *de matrim. l. 10. d. 11. num. 16. &c.*

Quaest. 43. *An & qualiter clericus conjugatus promoveri possit ad beneficia ecclesiastica, administrationes, & obtinere pensionem ecclesiasticam?*

1. **R**esp. ad primum: Clericus Ecclesiae latinae conjugatus non potest obtinere beneficium ecclesiasticum, etiam modicum, in titulum, nisi sub iisdem conditionibus, de quibus *quaest. preced.* pro ut expresse statuitur. *c. 2. § 8. h. t. Extravag. antiquae. de voto. junctâ Gloss. v. nec ad aliquod &c.* quibus positus, illius obtinendi & habendi est capax citra ullam dispensationem. Gonz. *ad Reg. 8. Cancell. gl. 2. num. 68.* Barbof. *ad cit. c. 2. num. 1. & 2.* Pirh. *h. t. num. 1. & 2.* Estque aliàs provisio beneficii, sive per institutionem & praesentationem, sive per electionem aut collationem, factò clerico conjugato ipso jure nulla. Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 3.* Corrad. *inpr. benef. l. 1. c. 5. num. 151.* Sanch. *de mat. l. 7. d. 46. num. 14.* Pirh. *num. 2.* qui etiam *num. 3.* addit, nec valere Consuetudinem, ut clericus conjugatus habeat beneficium. Multoque magis haec locum habent in dignitatibus ecclesiasticis, utpote quas sine gravi scandalo talis habere nequit juxta *c. decorem. h. t.* Barbof. *ibid.* Pirh. *cit. num. 3.* Si enim collata beneficia retinere nequit, ut dicitur paulò post, propter incompatibilitatem status conjugalis cum beneficii, multò magis est incapax nova obtinendi. Estque ratio horum, quòd conjugatus conditionibus dictis carens in omnibus (exceptis privilegio canonis & privilegio fori ecclesiastici in criminalibus juxta *c. unum. h. t. in 6.*) censetur & habeatur ut laicus; laicus autem non est capax beneficii ecclesiastici. *c. cum adeo. de rescript.* Abb. *ibid. num. 3.* Felin. *num. 4.* & alii, quos citavi in *for. benef. p. 1. quaest. 304.* ubi quoque illius extensionem dedi. Unde jam etiam cum tali clerico conjugato, ne quidem in ordine ad simplex beneficium, dispensate potest Episcopus; adeoque ad hoc opus dispensatione Papae. Corrad. *l. c. num. 117.* Silv. *de benef. p. 1. quaest. 7. num. 17.* Hojed. *de incomp. benef. p. 1. c. 24. num. 77.* Barbof. *l. c. num. 2.* citans insuper Paris. *de resign. l. 4. qu. 2. num. 29.* Sanch. *de mat. l. 2. quaest. 42. num. 18.* Garc. *p. 7. c. 5. num. 4.* Pirh. *h. t. num. 20.* cum communiore contra plures apud Sanch. *l. c. num. 17.* censentes, Episcopum posse dispensare cum tali ad beneficium simplex. Ratio est, quia Episcopus dispensare nequit contra jus commune nisi in casibus à jure concessis juxta *c. amputato. 25. q. 2.* junctâ Gloss. *fin. & c. dilectus. de temp. ordm. junctâ Gloss. v. permissa.* Inter quos casus non est dicta

dispensatio conjugati ad beneficium simplex; adeoque ad hanc non est argumentandum à dispensatione cum homicida & irregulari ad habendum beneficium, utpote quae expresse concessa Episcopo in *c. Henricus. de cler. pugn. in duell. c. ad audientiam. c. continebatur. de homicid.* Dixi: non potest obtinere beneficium ecclesiasticum in titulum: nam potest illud obtinere ratione stipendii vel pensionis pro officio vel ministerio temporali. V. g. pro pullando Organo vel campanis, quippe cum quibus status laicalis non est incompatibilis. Barbof. *l. c.* Pirh. citans Sanch. *l. 7. d. 44. n. 4.* De caetero limitanda responsio sicut praecedens, nimirum, ut vir etiam carens consensu conjugis, aut quòd ea continentiam vivere debeat, possit promoveri ad beneficia pro casu, ubi habet causam legitimam divortii. Pirh. *num. 2.* citato Sanch. *l. 7. d. 42. n. 16.*

2. Resp. ad secundum: Sed neque administrationem ecclesiasticam, seu quae per personam ecclesiasticam obiri solet, etsi ea non sit beneficium, clericus conjugatus obtinere potest. *c. 2. h. t.* Abb. *ibid. num. 3.* Barbof. *num. 1.* citatis aliis. Pirh. *cit. num. 1. in fine.* Unde etiam clericus conjugatus nequit esse Vicarius generalis Episcopi. Pax-Jordan. *l. 1. tit. 12. num. 98.* Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 15. num. 15.* Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 3.* Sanch. *l. 7. d. 46. num. 14.* Pirh. *loc. cit. & ad ut. de off. Vicar. num. 31.* Sbroz. *de Vicar. l. 1. q. 31. num. 5.* & alii, quos citavi in *Vicar. Epis. q. 39.* Idque, etiam si conjugatus sit cum una eademque virgine, seu non bigamus; etiam si incedat in habitu & tonsura clericali; quia Vicarius Episcopi debet vivere in calibatu. Pax-Jord. *l. c.* Sbroz. *l. c. num. 6. & 8.* quamvis clericus bigamus etiam vivens in calibatu, seu soluto matrimonio, ex quo inducta bigamia, non potest esse Vicarius, quia caret privilegio clericalibus, & habetur pro laico. Sbroz. *loc. cit. num. 5.* Pax-Jord. *num. 99.* Pirh. *cit. num. 31.* Barbof. *loc. cit. num. 15.* Suar. *Tom. 5. d. 49. §. 5. à num. 14.* & plures alii, quos citavi in *Vicar. Epis. q. 38.*

3. Resp. ad tertium: Neque etiam clericus conjugatus obtinere potest pensionem ecclesiasticam, seu quae titulo clericali conferri solet, nisi ex dispensatione Papae. Sanch. *l. 7. d. 44. n. ult.* Barbof. *ad c. 2. h. t. num. 2.* Etsi enim pensio talis non sit beneficium ecclesiasticum in rigore, adhuc tamen ejus capaces hodie non sunt laici (pro qualibus, ut dictum, habentur istiusmodi clerici conjugati) ut Lotter. *de re benef. l. 1. quaest. 40. num. 120.* Corrad. *loc. cit. l. 1. c. 5. num. 156.* Tusch. & alii, quos citavi in *for. benef. p. 1. q. 308.* dum etiam hodie non saltem ex diuturna Curiae Romanae praxi & stylo non nisi clericis constitui possit, ut AA. citati. Dataria etiam Apostolica in praxi admittere non consuevit, nisi pro clericis beneficiorum capacibus. Qui stylus & praxis pro lege servatur, ut Corrad. *loc. cit. num. 163.* ita etiam, ut Idem *n. 165.* citans pro hoc decis. Rota, ut si tempore reservationis pensionis sit laicus, reservatio sit nulla. vide me *loc. cit. & fusiùs 3. p. a. qu. 510.* ubi etiam *quaest. 515.* ex professo hanc quaestionem: num clericus conjugatus, vel etiam bigamus capax sit pensionis. & *quaest. 516.* An & qualiter Papa cum clerico conjugato aut bigamo dispensare possit & solet, praeveniendo factum matrimonii aut bigamiae.

Quaest.